

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2023 r.

w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),

sprawy **L. S.**,

skazanego z art. 279 § 1 k.k. i in.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 12 kwietnia 2023 r., sygn. IV Ka 1479/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu

z dnia 1 czerwca 2022 r., sygn. XII K 495/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego L.S. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

AG

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 1 czerwca 2022 r., sygn. XII K 495/21, oskarżony L. S. został uznany winnym tego, że w okresie od dnia 30 kwietnia 2020 r. do nocy z 8 na 9 marca 2021 r. we [...], działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami, w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, włamał się do rurociągu relacji W. – O. na 103 km,

poprzez przebicie powłoki zewnętrznej i założenie zaworu oraz węża umożliwiającego spuszczenie paliwa, a następnie ze środka zabrał w celu przywłaszczenia paliwo w ilości nie mniejszej niż 71.730 litrów o wartości nie mniejszej niż 241.071 zł oraz spowodował uszkodzenie rurociągu na sumę strat w wysokości 86.513 zł netto, czym działał na szkodę spółki [...] S.A., przy czym czynu tego dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w O. [...] z dnia 29 stycznia 2016 r., sygn. [...] za czyn z art. 278 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 19 czerwca 2015 r. do 15 stycznia 2016 r. oraz od 31 sierpnia 2018 r. do 29 września 2018 r., tj. przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 57b k.k. wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności (*pkt I*), na poczet której zaliczono oskarżonemu okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania w okresie od dnia 9 marca 2021 r. godz. 00:25 do dnia 1 czerwca 2022 r., przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności (art. 63 § 1 k.k.) (*pkt II*). Ponadto zobowiązano oskarżonego do naprawienia w części szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę kwoty 86.513 zł na rzecz [...] S.A. z siedzibą w [...] przy ul. [...] (art. 46 § 2 k.k.) (*pkt III*), orzeczono przepadek i zwrot dowodów rzeczowych (art. 44 § 2 k.k., art. 230 § 2 k.p.k.) (*pkt IV, V*) oraz rozstrzygnięto o kosztach pomocy prawnej, udzielonej oskarżonemu z urzędu i kosztach sądowych (*pkt VI, VII*).

Po rozpoznaniu środków odwoławczych (wniesionych m. in. przez oskarżonego L. S. i jego obrońcę) Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2023 r., sygn. IV Ka 1479/22, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od tego rozstrzygnięcia kasację wywiódł obrońca skazanego. Zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w całości zarzucił mu rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść kwestionowanego orzeczenia, tj.:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. poprzez rażące uchybienie standardom rzetelnej kontroli odwoławczej przy rozpoznawaniu apelacyjnego zarzutu obrazy art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. polegające na zaniechaniu dokonania przez sąd okręgowy wszechstronnej kontroli odwoławczej, a nadto zupełnym pominięciu rozważenia i ustosunkowania się w uzasadnieniu orzeczenia do zarzutów wskazanych w apelacji wniesionej przez obrońcę L. S. a skupienie się jedynie na ogólnych pojęciach związanych z możliwością wnoszenia poszczególnych zarzutów,

łączenia zarzutów, w końcu cytowania doktryny, bez odnoszenia się do treści uzasadnienia poszczególnych zarzutów, skutkiem czego zaskarżone orzeczenie jest jawnie sprzeczne z zasadami praworządnego i sprawiedliwego procesu karnego;

2. art. 5 § 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez oparcie zapadłego orzeczenia wyłącznie na przeświadczeniu o winie skazanego, podczas gdy sprawstwo czynu winno być dla sądu *meriti* bezsporne, a nie prawdopodobne, bądź oparte wyłącznie na przeświadczeniu, a to począwszy od aktu oskarżenia gdzie nie udowodniono oskarżonemu sprawstwa poza ujęciem skazanego w okolicach miejsca gdzie podejrzewano nielegalne wpięcie do rurociągu i nielegalny pobór paliwa, a to w nocy z 8 na 9 marca 2021 r., nie zostało w żaden sposób udowodnione, że to skazany dokonał tego nielegalnego wpięcia i nielegalnego poboru paliwa, żaden dowód tych okoliczności nie potwierdza a są to tylko domniemania z aktu oskarżenia i dalszego postępowania w sprawie.

w konkluzji wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania. Jednocześnie wnosząc o wstrzymanie wykonania kwestionowanego orzeczenia do czasu rozpoznania kasacji.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Psie Pole we Wrocławiu wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Podobnie wypowiedział się pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego [...] S.A. z siedzibą w Płocku przyłączający się do ww. stanowiska prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o wysoce sformalizowanych podstawach, umożliwiającym kwestionowanie prawomocnego już wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Kasacja może być oparta na szczególnych podstawach, ujętych przed ustawodawcą inaczej niż podstawy zwyczajnego środka odwoławczego (art. 438 pkt 1-4 k.p.k.). Podstawą wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia mogą być uchybienia wymienione w art. 439 § 1 k.p.k. lub naruszenia prawa zbliżone ciężarem gatunkowym do tych wymienionych w przepisie art. 439 § 1 k.p.k., które — *primo* — cechowały się rażącym charakterem i — *secundo* — mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k.). Dla skuteczności zarzutu

kasacyjnego, podnoszącego wystąpienie innego naruszenia prawa niż określone w art. 439 § 1 k.p.k., wymagane jest także wykazanie przez autorki kasacji co najmniej potencjalnych konsekwencji owego naruszenia, które muszą mieć formę kwalifikowaną, a zatem muszą być to konsekwencje o charakterze istotnym. Oznacza to, że ich zaistnienie powinno wiązać się ze stwierdzeniem, że gdyby do danego uchybienia nie doszło, to wówczas mogłoby zapaść orzeczenie innej treści niż to, które faktycznie zostało wydane. Podniesione w kasacji obrońcy skazanego zarzuty ww. wymagań kasacyjnych nie spełniają, co implikowało wskazaną na wstępie ocenę o bezzasadności nadzwyczajnego środka odwoławczego.

Wbrew twierdzeniom autorki kasacji, w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia standardów rzetelnej kontroli instancyjnej, określonej w art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. Analiza uzasadnienia zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu przekonuje, że przeprowadzone przez ten sąd zbadanie zarzutów postawionych w środkach odwoławczych wniesionych przez m. in. L. S. i jego obrońcy (osobista apelacja L. S. nie zawiera wyszczególnionych zarzutów, sąd *meriti* potraktował ją jako *de facto* stawiającą zarzut obrazy art. 7 k.p.k., który został także podniesiony w zarzucie z pkt. I środka odwoławczego pochodzącego od obrońcy L. S.) charakteryzowało się dużą wnikliwością i żadnego z kwestionowanych w środkach odwoławczych zarzutów czy zagadnień sąd *ad quem* nie pominął. Sąd Okręgowy we Wrocławiu nie zmarginalizował zarzutu postawionego w pkt. I apelacji obrońcy (oraz częściowo w apelacji osobistej oskarżonego), a mianowicie zarzutu obrazy art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., wykazując powody, dla których nie można było przychylić się do argumentacji podniesionej w zwyczajnych środkach odwoławczych i przytoczonych w nich zarzutów. Poprawność w wywiązaniu się przez sąd odwoławczy z nałożonej na niego funkcji kontrolnej zaskarżonego orzeczenia sądu *meriti* nie może być natomiast oceniana przez pryzmat oczekiwań obrońcy skazanego, przedstawionych w wywiedzionej apelacji. Powyższy wniosek skutkował uznaniem, że choć formalnie w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, pod postacią zarzutu naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. wskazane zostało uchybienie w postępowaniu odwoławczym, mające polegać na uchybieniu przez sąd *ad quem* prawidłowej kontroli odwoławczej przez nierozważenie i nie ustosunkowanie się w uzasadnieniu do zarzutów apelacji obrońcy, a skoncentrowanie się „na ogólnych pojęciach związanych z możliwością wnoszenia poszczególnych zarzutów, łączenia zarzutów, [...] cytowaniu doktryny, bez odnoszenia się do treści uzasadnienia poszczególnych zarzutów”, w istocie jednak zamysłem autorki kasacji było prowadzenie dalszej polemiki z dokonaną przez sąd *a quo* oceną dowodów, a w konsekwencji również z

poczynionymi ustaleniami co do sprawstwa i winy L. S.. Skutkowało to niespełnieniem przez autorkę kasacji ustawowych wymagań, o których mowa w art. 519 i 523 § 1 k.p.k. i przesądzało o uznaniu jej w pkt. 1 *petitum* za oczywiście bezzasadną.

Podobnie, w ocenie Sądu Najwyższego, niezasadne okazało się podniesione w pkt. 2 *petitum* kasacji uchybienie art. 5 § 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., którego zaistnienie próbował wykazać skarżący. Jak trafnie wskazuje prokurator w odpowiedzi na kasację, „rzeczywistą intencją obrońcy skazanego jest jedynie próba wywołania powtórnej kontroli odwoławczej oraz polemika z ustaleniami stanu faktycznego”. W ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie podkreślano, że zarzut obrazy art. 7 k.p.k. stawiany wyrokowi sądu odwoławczego może być skuteczny tylko wtedy, gdy sąd ten prowadził własne postępowanie dowodowe, względnie zmieniając wyrok sądu pierwszej instancji, odmiennie ocenił przeprowadzone przez ten sąd dowody (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 lipca 2020 r., sygn. I KK 44/20, SIP «Legalis» nr 2503276; z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. II KK 206/19, SIP «Legalis» nr 1958654; z dnia 26 czerwca 2019 r., sygn. II KK 179/19, SIP «Legalis» nr 1972533). Co za tym idzie, nie sposób skutecznie stawiać zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. w sytuacji, gdy sąd odwoławczy nie dokonywał samodzielnych ustaleń faktycznych, nie oceniał także na nowo zgromadzonego materiału dowodowego, a zatem nie mógł w sprawie obrazić wskazanej normy prawnej.

Lektura treści uzasadnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia prowadzi do przekonania, że prócz podobieństwa treści zarzutu (aktualnie omawianego, jak i pozostałych zarzutów), także argumentacja przedstawiona przez autorkę kasacji jest powtórzeniem motywów prezentowanych uprzednio w apelacji. Autorka kasacji opiera swoją argumentację na wskazaniu, że sąd *ad quem* „oparł zapadłe orzeczenie wyłącznie na przeświadczeniu o winie skazanego, podczas gdy sprawstwo czynu winno być dla sądu *meriti* bezsporne, a nie prawdopodobne, bądź oparte wyłącznie na przeświadczeniu” wskazując, że „(...) począwszy od aktu oskarżenia gdzie nie udowodniono oskarżonemu sprawstwa poza ujęciem skazanego w okolicach miejsca gdzie podejrzewano nielegalne wpięcie do rurociągu i nielegalny pobór paliwa, a to w nocy z 8 na 9 marca 2021 r., nie zostało w żaden sposób udowodnione, że to skazany dokonał tego nielegalnego wpięcia i nielegalnego poboru paliwa, żaden dowód tych okoliczności nie potwierdza a są to tylko domniemania z aktu oskarżenia i dalszego postępowania w sprawie”. Obrońca skazanego całkowicie jednak pomija to, że Sąd Okręgowy we Wrocławiu analizując zarzut obrazy art. 7 k.p.k. niesformułowany wprost w apelacji oskarżonego wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że cyt.: „[n]ie można zgodzić się z oskarżonym, iż materiał

dowodowy nie pozwala na przypisanie mu sprawstwa i winy za popełnione przestępstwo. To, że oskarżony nie został zatrzymany z pojemnikami z paliwem, ewentualnie by paliwo sprzedawał, nie dają podstaw do uznania, iż czynu nie popełnił. Jednakże, oskarżony zdaje się zapominać, iż został ujęty na gorącym uczynku, a jego ujęcie poprzedzone było obserwacją miejsca, w którym dochodziło do kradzieży paliwa z rurociągu. Zatem wszelkie jego tłumaczenia z jakiego powodu się tam znalazł zasadnie Sąd Rejonowy uznał za infantylną linię obrony w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej. To, że świadkowie na rozprawie nie rozpoznali oskarżonego, nie dowodzi jego niewinności, albowiem jak słusznie zauważył świadek M. C. na rozprawie w dniu 12 stycznia 2022 r., iż ludzie się zmieniają, jednakże ten sam świadek bez problemu rozpoznał oskarżonego we wcześniejszej fazie postępowania. Na tożsame okoliczności powołał się świadek M. Z.. Dodatkowo na uwagę zasługują zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 16 lutego 2022 r., który brał udział w obserwacji oskarżonego wskazując, iż oskarżony zmienił się” (sekcja 3.2. uzasadnienia formularzowego). Rozważając zaś zarzut obrazy art. 410 k.p.k. sformułowany w apelacji obrońcy oskarżonego sąd ten w sekcji 3.3. uzasadnienia formularzowego zaskarżonego wyroku wskazał ponadto, że cyt.: „(...) to, że oskarżony konsekwentnie nie przyznawał się do winy nie oznacza, że nie można przypisać mu sprawstwa i winy w zakresie popełnionego czynu, skoro istnieją inne wiarygodne dowody w oparciu, o które ustalenia takie można poczynić”. Wobec powyższego oraz wbrew twierdzeniom skarżącego, sąd *ad quem* wydał zaskarżony wyrok w oparciu o rzetelną analizę zgromadzonych w sprawie przez sąd *meriti* dowodów, którą sąd ten zaaprobował, a nie jak bezpodstawnie sugeruje skarżący „na przeświadczeniu o winie skazanego”. Sprawstwo i wina L. S. była tak dla sądu *meriti*, jak i dla sądu *ad quem* bezsporna, a nie prawdopodobna, bądź oparta wyłącznie na przeświadczeniu, na co sąd odwoławczy zwrócił uwagę w sekcji 5.1. sporządzonego uzasadnienia formularzowego, poświęcając temu zagadnieniu cały osobny, dodatkowy akapit.

Reasumując, autorka nadzwyczajnego środka zaskarżenia nie wykazała, że wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 12 kwietnia 2023 r. obarczony jest jakimkolwiek naruszeniem prawa, a tym bardziej naruszeniem rażącym (art. 523 § 1 zd. pierwsze k.p.k.). Poza czysto formalnym wskazaniem na wadliwość przeprowadzonej przez sąd odwoławczy kontroli instancyjnej, obrońca skazanego dążył w istocie do niezgodnego z prawem (na tym etapie postępowania) jej ponowienia. W konsekwencji, zaprezentowana powyżej ocena zarzutów kasacyjnych oraz niestwierdzenie podstaw określonych w art. 536 k.p.k. skutkowało oddaleniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia na podstawie art. 535 § 3 k.p.k. na posiedzeniu bez udziału stron.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. W tym stanie rzeczy rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 12 kwietnia 2023 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 1 czerwca 2022 r. (art. 532 § 1 k.p.k.), zawartego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia, stało się bezprzedmiotowe.

[PGW]

[ał]